Dosarul nr. 3a-122/24
judecătoria Bălți, sediul central
Judecător V.Pădurari

D E C I Z I E
19 noiembrie 2024
Colegiul Civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălți
În componenţa
președintele ședinței, judecător Adriana Garbuz
judecători Iulia Grosu Svetlana Șleahtițki
grefier Lilia Burlacu

examinând, în ședință publică, cererea de apel declarată de Burlaca Serghei, împotriva hotărîrii judecătoriei Bălți, sediul central, din 22 iulie 2024 , în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Burlaca Serghei vs Serviciul Vamal RM, Biroul vamal Nord cu privire la anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată

constată:

Pretențiile reclamantului:

La 05 iulie 2023, Burlaca Serghei, a înaintat în instanţa de judecată, acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Serviciul Vamal al RM, Biroul Vamal Nord prin care a solicitat:

- suspendarea executării procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 44/02 din 12.05.2023 emis de Serviciul Vamal, Biroul Vamal Nord;
- anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 44/02 din 12.05.2023 emis de Serviciul Vamal Biroul Vamal Nord prin care au fost calculate drepturi de import în sumă de 210790,80 lei;
- anularea răspunsului nr. 28/25-5074 din 06.06.2023 emis de Serviciul Vamal Biroul Vamal Nord;
- încasarea din contul Serviciului Vamal Biroul Vamal Nord în beneficiul reclamantului a sumei de 5000 lei cheltuieli de asistență juridică.

În motivarea acțiunii a invocat că, la data de 12.05.2023, de Serviciul Vamal Biroul Vamal Nord, a fost emis procesul-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale nr.44/02, prin care se indică că persoana cu dizabilităţi ale aparatului locomotor Burlaca Serghei, a încălcat prevederile stabilite la art.28 lit. z) pct.1 al Legii nr.l380-XIII din 20.11.1997, art.124 alin.(14) al Legii nr.1163 din 24.04.1997, Hotărârea Guvernului nr.474 din 20.04.2016. Se indică în procesul-verbal că în conformitate cu prevederile art.35, art.127/5 alin.(1) lit. c), art.127/13, art.181/1, art.202/2, art.202/3 alin.(l) lit. g) alin.(2) lit. e), art.202/7 Cod Vamal al RM, urmează să fie calculate drepturi de import în sumă de 210 790,80 lei, inclusiv: (PV=60000 lei (valoarea mărfii în vamă)*0,40% = 240 lei; Acciz = 1896 cm3 * 111,05 lei/cm3 (22 ani) = 210550,80 lei. Prin urmare, a înaintat către Serviciul Vamal Biroul Vamal Nord cererea nr.319 din 26.05.2023, privind suspendarea şi anularea procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale nr.44/02 din

12.05.2023. La data de 13.06.2023, a primit răspunsul nr.28/25-5074 din 06.06.2023 emis de către Serviciul Vamal Biroul Vamal Nord, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea nr.319 din 26.05.2023 privind suspendarea şi anularea procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale nr.44/02 din 12.05.2023.

Notează că, nu este de acord cu procesul-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale nr.44/02 din 12.05.2023 şi răspunsul nr.28/25-5074 din 06.06.2023 emise de către Serviciul Vamal Biroul Vamal Nord, astfel cum, Burlaca Serghei, la solicitarea vămuirii mijlocului de transport de model *****, în temeiul Hotărârii Guvernului nr.474 din 20.04.2016 pentru persoane cu dizabilităţi locomotorii fără achitarea taxelor vamale de import, a prezentat toate actele indicate de prevederile legale organului vamal.

În ceea ce priveşte că autoturismul în cauză a traversat frontiera de stat condus de cet.*****la data de 11.12.2021, 04.05.2022 şi *****la data de 02.05.2022, menţionează că *****şi *****sunt prietinii lui Burlaca Serghei. Potrivit reţetelor medicale din 28.04.2022 şi 10.12.2021 eliberate de medic în privinţa lui Burlaca Serghei, acestuia i-au fost prescrise anumite medicamente care urmau a fi procurate din alte state. Având în vedere faptul că Burlaca Serghei este o persoană cu dizabilităţi ale aparatului locomotor şi pentru a se deplasa are nevoie de îngrijirea unei persoane, prietenii săi *****şi *****au traversat frontiera de stat cu automobilul ce aparţine lui Burlaca Serghei cu scopul de a procura pentru ultimul medicamente.

Notează că faptele invocate sunt confirmate şi prin trimiterea-extras medical din 29.04.2022 eliberat reclamantului Burlaca Serghei, unde este indicat că Burlaca Serghei are nevoie de tratamente şi consulaţii la clinica din ***** şi acesta se deplasează cu ajutorul unei alte persoane.

Prin urmare, consideră că de Burlaca Serghei nu au fost încălcate prevederile stabilite la art.28 lit. z) pct.1 al Legii nr.l380-XIII din 20.11.1997, art.124 alin.(14) al Legii nr.1163 din 24.04.1997, Hotărârea Guvernului nr.474 din 20.04.2016. Scopul traversării frontierii de stat a cet.*****şi *****cu automobilul lui Burlaca Serghei a fost de a procura ultimului medicamentele prescrise de medic şi respectiv pentru consultaţii medicale.

Susţine că Burlaca Serghei nu a încălcat prevederile legale stipulate în procesul-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale nr.44/02 din 12.05.2023, acesta se încadrează în prevederile Hotărârii Guvernului nr.474 din 20.04.2016 şi a îndeplinit toate condiţiile specificate de lege pentru a beneficia de acordarea de facilităţi vamale şi fiscale.

Notează că, în timpul traversării frontierii de stat de *****la 11.12.2021, organul vamal nu a avut careva obiecţii şi nu a depistat careva încălcări, luând în consideraţie că au fost verificate actele în privinţa automobilului. Cu atât mai mult, nici la data de 02.05.2022 şi nici la 04.05.2022 nu au fost depistate careva încălcări. Rezultă că *****şi *****au traversat frontiera de stat cu automobilul lui Burlaca Serghei în mod legal, încălcări de organul vamal nu a fost depistate.

Menționează că, anularea unui act administrativ presupune lipsirea actului în cauză de orice efecte juridice produse de acesta şi încetarea pentru viitor a oricăror efecte.

Anularea este strâns legată de nerespectarea legalităţii la data emiterii unui act administrativ şi are caracterul unei sancţiuni, presupune de intervenţia organului emitent, şi a organului ierarhic superior sau a unei autorităţi jurisdicţionale, şi reprezintă, astfel, o manifestare de voinţă ulterioară emiterii actului despre a cărui anulare se discută. Aceasta se prezintă din punct de vedere juridic ca o formă de încetare a efectelor juridice a actelor administrative, nu şi faptelor materiale. În acest context, consideră că procesul-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale nr.44/02 din 12.05.2023 emis de Serviciul Vamal Biroul Vamal Nord în privinţa lui Burlaca Serghei urmează a fi anulat.

Referitor la cheltuielile de judecată suportate de către Burlaca Serghei acordarea asistenţei juridice, acestea urmează a fi compensate integral din contul Serviciul Vamal Biroul Vamal Nord - suma de 5 000 (cinci mii) lei MD achitată avocatului conform bonului de plată seria DAA nr.1375915 din 25.05.2023.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 10.07.2023 (menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 11.10.2023) s-a respins cererea înaintată de Burlaca Serghei reprezentat de către Odobescu Ghenadie cu privire la suspendarea executării procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 44/02 din 12.05.2023, emise de Biroul Vamal Nord, ca neîntemeiată.

La 25 iulie 2023 Burlaca Serghei a înaintat în instanţa de judecată acțiune în ordinea contenciosului administrativ vs Serviciul Vamal al RM, Biroul Vamal Nord cu privire la anularea actului administrativ și anume a deciziei de regularizare nr.120 din 06 iunie 2023 (dosar nr.3-118/2023).

În motivarea acțiunii a invocat că, urmare a emiterii procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale nr.44/02, la data de 06.06.2023 a fost emisă decizia de regularizare nr.120, prin care se indică suma obligaţiei vamale calculată spre încasare şi penalitatea, în total suma de 259 252,45 (două sute cincizeci şi nouă mii două sute cincizeci şi doi,45) lei MD.

Notează că, a înaintat către Serviciul Vamal cerere, privind suspendarea şi anularea deciziei de regularizare nr.120 din 06.06.2023. Ulterior, a primit răspunsul nr.28/11-8494 din 27.06.2023 emis de către Serviciul Vamal prin care Serviciul Vamal a dispus suspendarea executării deciziei de regularizare nr.120 din 06.06.2023 emisă de Biroul Vamal Nord până la examinarea cererii şi adoptarea unei decizii asupra acesteia. Cu toate acestea, până la momentul depunerii acțiunii în instanță nu a primit răspuns la cererea privind anularea deciziei de regularizare nr.120 din 06.06.2023.

Menționează că, nu este de acord cu decizia de regularizare nr.120 din 06.06.2023 emisă de către Serviciul Vamal Biroul Vamal Nord, iar motivele le reiterează ca și în acțiunea depusă la data de 05.07.2023 prin care a contestat procesul-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale nr.44/02.

A solicitat anularea deciziei de regularizare nr.120 din 06.06.2023 emisă de Serviciul Vamal Biroul Vamal Nord în privinţa lui Burlaca Serghei prin care a fost calculată suma obligaţiilor vamale precum şi penalitatea.

Tot la data de 25.07.2023 Burlaca Serghei a depus o cerere suplimentară prin care a completat pretențiile solicitând și anularea răspunsului nr.28/11-9393 din 14.07.2023 prin

care s-a respins cererea prealabilă privind anularea deciziei de regularizare nr.120 din 06.06.2023, motivele de fapt și de drept fiind aceleași.

Prin încheierea din 26.07.2023 cererea de chemare în judecată înaintată de Burlaca Serghei a fost primită în procedură.

Prin încheierea din 14.02.2024 s-a conexat cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Burlaca Serghei împotriva Biroului Vamal Nord privind contestarea actului administrativ (dosar nr.3-118/2023), la cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Burlaca Serghei împotriva Serviciului Vamal RM privind anularea actului administrativ (dosar nr.3-102/2023), urmând a fi soluționate într-un singur proces, atribuindu-i nr.3-102/2023.

La data de 16.11.2023 Burlaca Serghei, a înaintat în instanţa de judecată, acțiune în ordinea contenciosului administrativ vs Serviciul Vamal al RM, Biroul Vamal Nord cu privire la anularea actului administrativ și anume a deciziei nr.152 din 09.10.2023 cu privire la declanşarea procedurii de executare silită a obligaţiilor vamale a plătitorului vamal (dosar nr.3-189/2023).

În motivarea acțiunii a indicat că, ulterior emiterii procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale nr.44/02 și a deciziei de regularizare nr.120 din 06.06.2023, la data de 09.10.2023 de către Biroul Vamal Nord a fost emisă decizia nr.152 de declanșare a procedurii de executare silită a obligaţiilor vamale a plătitorului vamal în privinţa lui Burlaca Serghei. Menţionează că decizia nr.152 din 09.10.2023 a fost recepţionată la data de 18.10.2023 prin intermediul poştei Moldovei. Nefiind de acord cu decizia din 09.10.2023 a fost înaintată cerere către Serviciul Vamal, prin care s-a solicitat suspendarea şi anularea deciziei nr.152 cu privire la declanşarea procedurii de executare silită a obligaţiilor vamale a plătitorului vamal din 09.10.2023 emisă de Biroul Vamal Nord în privinţa lui Burlaca Serghei. Până la momentul actual nu a primit nici un răspuns la cererea în cauză.

Indică că, procesul-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale nr.44/02 din 12.05.2023 şi decizia de regularizare nr.120 din 06.06.2023 au fost contestate, şi actualmente, se află spre examinare în procedura Judecătoriei Bălţi, sediul Central. La cazul lat nu există o hotărâre definitivă şi irevocabilă, deci o astfel de decizie prin care reclamantul Burlaca Serghei este impus să achite o sumă enormă de bani este abuzivă şi ilegală.

Menționează reclamantul că, cu decizia nr.152 din 09.10.2023 emisă de Biroul Vamal Nord, nu este de acord, iar motivele prezentei cereri sunt similare cu motivele și argumentele de fapt și de drept din cererile depuse la 05.07.2023 și din 25.07.2023 de anulare a procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale nr.44/02 și deciziei de regularizare nr.120 din 06.06.2023.

Solicită anularea deciziei nr.152 cu privire la declanşarea procedurii de executare silită a obligaţiilor vamale a plătitorului vamal din 09.10.2023 emisă de Biroul Vamal Nord în privinţa reclamantului Burlaca Serghei ca neîntemeiată şi ilegală.

La data de 20.11.2023 reclamantul a depus o cerere suplimentară prin care a completat pretențiile solicitând și anularea răspunsului nr.28/11-15132 din 10.11.2023 prin care s-a respins cererea prealabilă privind anularea deciziei nr.152 cu privire la declanşarea procedurii de executare silită a obligaţiilor vamale a plătitorului vamal din 09.10.2023 emisă de Biroul Vamal Nord.

Prin încheierea 02.05.2024 s-a dispus conexarea cauzei de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Burlaca Serghei împotriva Biroului Vamal Nord privind contestarea actului administrativ (dosar nr.3-189/2023), la cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Burlaca Serghei împotriva Serviciului Vamal RM privind anularea actului administrativ (dosar nr.3-102/2023), urmând a fi soluționate într-un singur proces, atribuindu-i nr.3-102/2023.

La data de 07.03.2024 s-a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, indicându-se că, în urma conexării a două cauze 3-102/2023 și 3-118/2023, și apoi a cauzei 3-189/2023 prin care se contestă procesul-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale nr.44/02, decizia de regularizare nr.120 din 06.06.2023 și decizia nr.152 cu privire la declanşarea procedurii de executare silită a obligaţiilor vamale a plătitorului vamal din 09.10.2023, argumentele reclamantului referitor la netemeinicia acestor acte rămân aceleaşi, Burlaca Serghei considerând că nu a încălcat prevederile stabilite la art.28 lit. z) pct.1 al Legii nr.1380-XIII din 20.11.1997, art.124 alin.(14) al Legii nr.1163 din 24.04.1997, Hotărârea Guvernului i nr.474 din 20.04.2016.

Ca urmare a conexărilor ce au avut loc, reclamantul a solicitat admiterea acţiunilor depuse; anularea procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale nr.44/02 din 12.05.2023 emis de Serviciul Vamal Biroul Vamal Nord în privinţa lui Burlaca Serghei prin care au fost calculate drepturi de import în sumă de 210790,80 lei, inclusiv: (PV=60000 lei (valoarea mărfii în vamă)*0,40% = 240 lei; Acciz = 1896 cm3 * 111,05 lei/cm3 (22 ani) = 210550,80 lei ca neîntemeiat şi ilegal; anularea răspunsului nr.28/25-5074 din 06.06.2023 emisă de Serviciul Vamal Biroul Vamal Nord în privinţa lui Burlaca Serghei prin care s-a respips ca neîntemeiată cererea nr.319 din 26.05.2023 privind suspendarea şi anularea procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale nr.44/02 din 12.05.2023 ca neîntemeiat; a încasa din contul Serviciul Vamal, Biroului Vamal Nord în beneficiul lui Burlaca Serghei suma de 5 000 (cinci mii) lei MD cu titlu de cheltuieli pentru asistenţa juridică; anularea deciziei de regularizare nr.120 din 06.06.2023 emisă de Serviciul Vamal Biroul Vamal Nord în privinţa lui Burlaca Serghei prin care a fost calculată suma obligaţiilor vamale precum şi penalitatea ca neîntemeiată şi ilegală; anularea răspunsului nr.28/11-9393 din 14.07.2023 emis de Serviciul Vamal în privinţa lui Burlaca Serghei prin care s-a respins cererea privind anularea deciziei de regularizare nr. 120 din 06.06.2023 ca neîntemeiat, anularea deciziei nr.152 cu privire la declanşarea procedurii de executare silită a obligaţiilor vamale a plătitorului vamal din 09.10.2023 emisă de Biroul Vamal Nord în privinţa reclamantului ca neîntemeiată şi ilegală; anularea răspunsului nr.28/11-15132 din 10.11.2023 emis de Serviciul Vamal în privinţa lui

Burlaca Serghei prin care s-a respins cererea privind anularea deciziei nr.152 din 09.10.2023 ca neîntemeiată.

Asupra cererilor de chemare în judecată, de către autoritatea pârâtă au fost depuse referințe, la data de 17.08.2023 pe marginea cererii de chemare în judecată privind anularea procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale nr.44/02 din 12.05.2023 emis de Serviciul Vamal Biroul Vamal Nord în privinţa lui Burlaca Serghei și anularea răspunsului nr.28/25-5074 din 06.06.2023 emisă de Serviciul Vamal Biroul Vamal Nord. Apoi, la data de 22.08.2023 a fost depusă referința în baza cererii de chemare în judecată cu privire la anularea deciziei de regularizare nr.120 din 06.06.2023 și răspunsului nr.28/11-9393 din 14.07.2023 emise de Serviciul Vamal în privinţa lui Burlaca Serghei, respectiv la 05.12.2023 organul vamal a depus referința asupra cererii de chemare în judecată ce ține de anularea deciziei nr.152 cu privire la declanşarea procedurii de executare silită a obligaţiilor vamale a plătitorului vamal din 09.10.2023 emisă de Biroul Vamal Nord în privinţa reclamantului, cât și anularea răspunsului nr.28/11-15132 din 10.11.2023.

Poziția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul central din 22.07.2024 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Burlaca Serghei către Serviciul Vamal RM, Biroul Vamal Nord cu privire la anularea actului administrativ și anume: a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.44/02 din 12 mai 2023 emis de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM și a răspunsului nr.28/25-5074 din 06.06.2023 emis de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM; deciziei de regularizare nr.120 din 06.06.2023 emisă de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM și a răspunsului nr.28/11-9393 din 14.07.2023 emis de Serviciul Vamal RM; deciziei de declanșare a procedurii de executare silită a obligațiunilor vamale nr.152 din 09.10.2023 emisă de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM și răspunsului nr.28/11-15132 din 10.11.2023 emis de Serviciul Vamal RM, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Solicitarea apelantului:

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii Judecătoriei Bălți sediul central din 22.07.2024, avocatul Botnari Vitalia, reprezentantul apelantului Burlaca Serghei, la 23.07.204, prin intermediul poștei terestre, cu respectarea termenului de declarare a apelului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut de art. 232 alin. (1) Codul administrativ, a contestat-o cu apel, depunând cerere de apel nemotivat, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă. /f.d.67-68/

La 26.08.2024, cu respectarea prevederilor art.232 alin. (2) Codul administrativ potrivit cărora: motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, de către reprezentantul apelantului avocatul Botnari Vitalia a fost prezentată cererea de apel motivată.

Argumentele părților:

Poziția apelantului:

În susținerea cererii de apel s-a invocat că Burlaca Serghei, nu neagă, că la volanul automobilului al cărui proprietar este, erau alte persoane decât el, dar aceste persoane erau la volanul automobilului său, la rugămintea sa, dat fiind dificultatea conducerii automobilului de către el, capacităţile funcţionale ale organismului nu-i permit nici să se deplaseze în mod normal şi nici să se deservească personal.

Susține că automobilul care a fost importat şi înregistrat pe Burlaca Serghei este înmatricula cu destinaţie specială şi anume cu scopul şi de a fi transportat, pentru că este persoană cu dizabilităţi. În epizoadele în care se invocă încălcarea legislaţiei privind destinaţia finală a mijlocului de transport importat cu beneficierea de facilităţi fiscale şi vamale, nici într-un fel nu s-a atentat la încălcarea acesteia. Ori, de fiecare dată şoferii care erau la volan conduceau automobilul său, la rugamintea sa şi doar pentru destinaţia de a-l transporta pentru a soluţiona diverse probleme de ordin personal.

Menționează că, instanţa de fond face referire la prevederile legale care reglementează următoarele: „Beneficiarii şi persoanele terţe nu pot comercializa, dona, transmite prin moştenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosinţă, transmite în arendă, locaţiune, uzufruct, leasing operaţional sau financiar mijloacele de transport menţionate”.

Apelantul conchide că în nici într-un articol al legii nu se indică de obligativitatea conducerii mijlocului de transport exclusiv de proprietarul automobilului importat şi înregistrat cu destinaţie specială - şi anume transportarea persoanelor cu dizabilităţi, sau de însoţitorul indicat într-un certificat eliberat de organul teritorial de asistenţă socială.

În prevederile legale se menţionează interdicţia de a vinde, dona, transmite în moştenire sau orice altă formă de transmitere în posesie sau folosinţă, dare în arendă, locaţiune uzufruct a mijlocului de transport. Nici unul din aceste elemente ale interdicţiei nu a fost încălcat de către Burlaca Serghei, or acesta nu a efectuat nici un contract de transmitere a automobilului către peroane terţe, nu l-a înstrăinat, nu a întocmit vreo procură de utilizare a automobilului, nu a transmis posesia sau folosinţa mijlocului de transport către terţi. De fiecare dată, posesor şi utilizator al mijlocului de transport rămînea tot el. Inclusiv şi în timp cînd avea de mers cu automobilul peste hotare, posesor şi utilizator al automobilului era tot el, şoferul fiind doar o persoană care îl ajuta să beneficiez de automobilul său, fiind un mijloc de ajutor, un intermediar în utilizarea acestuia şi nicidecum un scop de a da în posesie sau folosinţă mijlocul de transport.

În confirmarea acestor argumente a prezentat şi anexat la materialele cauzei reţete medicale din 28.04.2022 şi 10.12.2021 eliberate de medic în privinţa lui Burlaca Serghei, că acestuia i-au fost prescrise medicamente care urmau a fi procurate din alte state. Avînd în vedere faptul că Burlaca Serghei este o persoană cu dizabilităţi ale aparatului locomotor şi pentru a se deplasa are nevoie de îngrijirea unei persoane, prietinii săi *****şi *****au traversat frontiera de stat cu scopul de a procura pentru ultimul medicamente.

Faptele date sunt confirmate şi prin trimiterea-extras medical din 29.04.2022 eliberat lui Burlaca Serghei, unde este indicat că Burlaca Serghei, are nevoie de

tratamente şi consulaţii la clinica din or. Cernăuţi, Ucraina şi acesta se deplasează cu ajutorul unei alte persoane.

Mai face referire instanta de fond că lipseşte certificatul de însoţitor/îngrijitor, în acest context atrage atenţia că rolul acestui îngrijitor nu se rezumă exclusiv la calitatea de conducător al mijlocului de transport, ci la asistenţa pe parcursul călătoriei efectuate, luând în consideraţie şi necesităţile apărute pe parcursul călătoriei.

În timpul traversării frontierii de stat de *****la 11.12.2021, organul vamal nu a avut obiecţii şi nu a depistat încălcări, luând în consideraţie că au fost verificate actele în privinţa automobilului. Cu atât mai mult nici la data de 02.05.2022 şi nici la 04.05.2022 nu au fost depistate încălcări. Rezultă că *****şi *****au traversat frontiera de stat cu automobilul lui Burlaca Serghei în mod legal, încălcări de organul vamal nu a fost depistate.

Deci, nici un funcţionar nu a explicat că conducerea automobilului de către o altă persoană decât proprietarul sau persoana indicată în certificatul de însoţitor/îngrijitor reprezintă o încălcare a legii, sau la frontieră a fost prezentat certificatul de înmatriculare a automobilului în care este indicată destinaţia specială a acestuia.

La caz, autoritatea publică emitentă a actelor administrative contestate, nu a demonstrat faptul transmiterii de către Burlaca Serghei a automobilului: în arendă, locaţiune, uzufruct, leasing operaţional sau financiar, în acest sens nefiind prezentate probe sau acte confirmative, or la momentul când reclamantul a beneficiat de facilitatea fiscală şi vamală, anume acestea au fost condițiile/restricţiile impuse primului.

Consideră ca fiind neîntemeiate, lipsite de logică, argumentele instanţei de fond. Consideră că instanta a interpretat în mod eronat prevederile legale. Soluţia dată de instanţa de fond o consideră una pripită, fără elucidarea pe deplin a circumstanţelor cauzei.

Indică că în legătură cu examinarea prezentului litigiu, Burlaca Serghei a suportat cheltuieli de asistenţă juridică în sumă de 5000 lei. Cheltuielile efectuate au fost reale, necesare şi raţionale de unde rezultă necesitatea şi obligativitatea pârâtului de a achita integral cheltuielile suportate de către reclamant.

Poziția intimatului Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal al RM: La 11.10.2024 intimatul a depus referință la cererea de apel în care a invocat că, secţia control ulterior al Biroului Vamal Nord, în perioada 05.05.2023 - 11.05.2023, prin prisma riscului acordării tratamentului tarifar favorabil şi respectării destinaţiei finale, a efectuat controlul ulterior prin reverificarea formularului tipizat TV-14 - chitanţa seria AC nr. 524686 din 13.06.2021, la persoana fizică Burlaca Serghei, domiciliat în *****, *****, ***** *****, persoană cu dizabilităţi locomotorii.

Controlul ulterior a fost efectuat în conformitate cu prevederile Codului Vamal, Codului Fiscal şi ale Regulamentului cu privire la procedura de realizare a controlului ulterior de către organele vamale, aprobat prin HG nr. 1000/2018.

În cadrul controlului s-a constatat că, la 13.06.2021, Burlaca Serghei a solicitat vămuirea mijlocului de transport de model *****, anul fabricării 1999, capacitatea

cilindrică 1896 cm^3, vin code - *****, diesel, în baza HG nr. 474/2016 pentru persoane cu dizabilităţi locomotorii fără achitarea taxelor vamale de import.

Conform art. 49 alin. (3) al Legii nr. 60/2012 ”Cu privire la incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi”, persoanele cu dizabilităţi ale aparatului locomotor pot alege, la cerere, în schimbul compensaţiei prevăzute la alin. (2), dreptul de a importa, o dată la 5 ani, cu scutire de drepturi de import, un mijloc de transport destinat transportării lor, clasificat la poziţia tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de pînă la 2500 cm^3 inclusiv), indiferent de termenul de exploatare, conform prevederilor Codului vamal, ale Codului fiscal şi ale Legii nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal.

Conform art. 124 alin. (14) pct. 1) Cod Fiscal, se scutesc de accize mijloacele de transport, indiferent de termenul lor de exploatare, importate şi livrate pentru transportarea persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor art. 49 alin. (3) din Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi, clasificate la poziţia tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de pînă la 2500 cm^3 inclusiv);

Modul de introducere, plasare sub regim vamal de import a mijloacelor de transport menţionate şi de beneficiere de facilitatea fiscală respectivă se stabileşte de Guvern.

Conform art. 28 alin (1) lit. z) pct. 1) al Legii nr. 1380/1997 ”Cu privire la tariful vamal” (în vigoare până la 31.12.2023), sînt scutite de taxa vamală mijloacele de transport, indiferent de termenul lor de exploatare, importate şi livrate pentru transportarea persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor art. 49 alin. (3) din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi, clasificate la poziţia tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de pînă la 2500 cm3 inclusiv);

Modul de introducere, de plasare sub regim vamal de import a mijloacelor de transport menţionate şi de beneficiere de facilitatea fiscală respectivă se stabileste de către Guvern.

Prin HG nr. 474/2016 a fost aprobat Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităţilor fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinaţie specială, care are drept scop implementarea mecanismului eficient de introducere, plasare sub regim vamal de import a mijloacelor de transport cu destinaţie specială, indiferent de termenul de exploatare şi de beneficiere de facilităţile sus-nominalizate.

Menţionează că, conform art. 28 alin. (1) lit. z) al Legii nr. 1380/1997 ”Cu privire la tariful vamal” (în vigoare până la 31.12.2023), pct. 11 al Notei la Anexa nr. 2 la Legea nr. 1380/1997 ”Cu privire la tariful vamal” (în vigoare până la 31.12.2023), art. 124 alin. (14) pct. 1) Cod Fiscal, art. 20 alin. (4^1) Cod Vamal, este prevăzut că, beneficiarii şi persoanele terţe nu pot comercializa, dona, transmite prin moştenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosinţă, transmite în arendă, locaţiune, uzufruct, leasing operaţional sau financiar mijloacele de transport menţionate. În cazul în care aceste prevederi nu se respectă, sumele TVA, accizele, taxa vamală şi taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se calculează şi se achită de către beneficiar sau de către persoana terţă, în funcţie de cine a plasat aceste mijloace de transport sub regimul vamal de import,

de valoarea în vamă a mijloacelor de transport şi/sau de capacitatea cilindrică a motorului la data importului.

Conform pct. 28 al Regulamentului aprobat prin HG nr. 474/2016, se permite conducerea mijloacelor de transport introduse în condiţiile menţionate la art. 124 alin. (14) pct. 1) din Codul fiscal nr. 1163/1997, art. 28 lit. z) pct. 1 din Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal şi pct. 11 subpct. 1) din nota la anexa nr. 2 la aceeaşi lege, art. 20 alin. (41) pct. 1) din Codul vamal al Republicii Moldova nr. 1149/2000, doar de către persoanele cu dizabilităţi ale aparatului locomotor sau de către persoanele abilitate cu atribuţii de însoţire/îngrijire a acestora, împuternicite cu acest drept în baza certificatului eliberat de către structura teritorială de asistenţă socială, împuternicite cu acest drept în baza certificatului eliberat de către structura teritorială de asistenţă socială, conform anexei nr. 4 la prezentul Regulament.

Totodată, potrivit pct. 19 al Regulamentului aprobat prin HG nr. 474/2016, mijloacele de transport pentru care au fost acordate facilităţile fiscale şi vamale la import, vor fi utilizate nemijlocit conform destinaţiei lor finale, adică pentru transportarea persoanei cu dizabilităţi ale aparatului locomotor.

Astfel, verificându-se informaţia din SI „Portalul SV” şi baza de date a Poliţiei de Frontieră a Republicii Moldova despre traversarea frontierei de stat s-a constatat că: -La 11.12.2021, pe direcţia ieşire/intrare în ţară, autoturismul sus-menţionat a traversat frontiera de stat prin postul vamal 1030-Criva (PVFI, rutier), la volanul căruia se afla *****;

- La 02.05.2022, pe direcţia ieşire din ţară şi la 04.05.2022, pe direcţia intrare în ţară, autoturismul menţionat a traversat frontiera de stat prin postul vamal 1020-Lipcani (PVFI, rutier), la volanul căruia se afla la *****;

- La 04.05.2022, pe direcţia ieşire/intrare în ţară, autoturismul sus menţionat a traversat frontiera de stat prin postul vamal 1020-Lipcani (PVFI, rutier), la volanul căruia se afla *****).

Biroul Vamal Nord urmare a interpelării Direcţiei Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei Briceni, a fost comunicat faptul, că pentru Burlaca Serghei nu a fost eliberat certificat confirmativ privind abilitarea persoanei cu atribuţii de însoţire/îngrijire a persoanei cu dizabilităţi locomotorii.

Astfel, în rezultatul transmiterii în posesie ori folosinţă a autoturismului de marca *****, anul fabricării 1999, vin-code *****, *****, ce a traversat frontiera de stat a Republicii Moldova la 11.12.2021, 02.05.2022 şi 04.05.2022, persoana cu dizabilităţi locomotorii Burlaca Serghei, IDNP *****, a încălcat prevederile stabilite în art. 28 lit. z) pct. 1 al Legii nr. 1380/1997, art. 124 alin. (14), pct. 1) al Codului Fiscal, HG nr. 474 din 20.04.2016.

Deci, urmare a transmiterii în folosinţă a mijlocului de transport care anterior a beneficiat de tratament tarifar favorabil, Burlaca Serghei a încălcat prevederile art. 28 lit. z), pct. 1 şi pct. 11, subpct. 1) din nota la anexa nr. 2 din Legea nr. 1380/97, precum şi prevederile art. 124 alin. (14) pct. 1) Cod Fiscal şi Hotărârii Guvernului nr. 474/2016.

Prin urmare, de către Secţia control ulterior a Biroului Vamal Nord a fost întocmit procesul-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale nr. 44/02 din 12.05.2023, în care au fost reflectate constatările depistate, cu ulterioara întocmire a deciziei de regularizare nr. 120 din 06.06.2023 prin care au fost calculate obligaţiile vamale în sumă de 259 252,45 lei, dintre care penalităţi 48 461,65 lei.

Prin răspunsul la contestaţie nr. 28/11-9393 din 14.07.2023, Serviciul Vamal a confirmat că actele biroului vamal sunt legale şi întemeiate, iar motive pentru satisfacerea cerinţelor invocate în contestaţie nu există.

Conform prevederilor art. 127^{13} alin. (1) Cod Vamal nr. 1149/2000, decizia de regularizare reprezintă un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, care serveşte drept dovadă a apariţiei şi/sau anulării obligaţiei vamale, a restituirii drepturilor de import sau de export plătite ori percepute în plus şi a măsurilor de politică economică şi care este executoriu din momentul aducerii acesteia la cunoştinţă plătitorului vamal.

Astfel, decizia privind declanşarea procedurii de executare silită a obligaţiei vamale nr. 152 din 09.10.2023 a fost emisă în baza deciziei de regularizare nr. 120 din 06.06.2023, care este cu titlu executoriu.

Referitor la argumentul apelantului, potrivit căruia: „Făcînd o analiză la prevederile la care face referire instanţa, conchidem că în nici într-un articol al legii nu se indică de obligativitatea conducerea mijlocului de transport exclusiv de proprietarul automobilului importat ţi înregistrat cu destinaţie specială - şi anume transportarea persoanelor cu dizabilităţi, sau de către insoţitorul indicat într-un certificat eliberat de organului teritorial de asistenţă socială ”, Biroul Vamal Nord indică la prevederile art. 124 alin. (14) Cod Fiscal al RM.

Aşa dar, art. 124, alin. (14) Cod fiscal prevede: (în vigoare de la 01.01.2021), beneficiarii şi persoanele terţe nu pot comercializa, dona, transmite prin moştenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosinţă, transmite în arendă, locaţiune, uzufruct, leasing operaţional sau financiar mijloacele de transport menţionate. În cazul în care aceste prevederi nu se respectă, sumele TVA, accizele, taxa vamală şi taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se calculează şi se achită de către beneficiar sau de către perasoana terţă, în funcţie de cine a plasat aceste mijloace de transport sub regimul vamal de import, de valoarea în vamă a mijloacelor de transport şi/sau de capacitatea cilindrică a motorului la data importului.

În acelaşi timp, menţionează prevederile pct. 28 a Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităţilor fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinaţie specială, aprobat prin HG nr. 474/2016, potrivit căruia „Conducerea mijloacelor de transport introduse în condiţiile menţionate la art. 124 alin. (14) pct. 1) din Codul fiscal nr. 1163/97, art. 28 lit. z) pct. 1 din Legea nr. 1380/97 cu privire la tariful vamal şi pct. 11 subpct. 1) din nota la anexa nr. 2 la aceeaşi lege, art. 20 alin. (4^{1}) pct. 1) din Codul vamal al RM nr. 1149/2000, se permite doar de către persoanele cu dizabilităţi ale aparatului locomotor sau de către persoanele abilitate cu atribuţii de însoţire/îngrijire a

acestora, împuternicite cu acest drept în baza certificatului eliberat de către structura teritorială de asistenţă socială.

Subsecvent, conform pct. 29 din Regulament, se menţionează despre faptul că, în cazul conducerii mijloacelor de transport destinate transportării persoanelor cu dizabilităţi de către alte persoane decât cele menţionate la pct. 28, se sancţionează şi se aplică măsuri de înlăturare de la conducerea vehicolului.

Aşadar, conform normelor legale indicate supra, se constată că legislaţia în vigoare a prevăzut expres cine poate fi la volanul mijlocului de transport vămuit cu scutirea de la drepturile de import: persoana cu dizabilitate a aparatului locomotor sau persoana abilitată cu atribuţii de însoţire/îngrijire a persoanei cu dizabilităţi.

Potrivit declaraţiei pe proprie răspundere (anexa nr. 2 la HG nr. 474/2016) semnată de Burlaca Serghei, în vederea beneficierii de scutiri la importul mijlocului de transport de model, acesta s-a obligat: a)-Să utilizeze mijlocul de transport nemijlocit conform destinaţiei finale; b)-Să nu comercializeze, transmită în arendă, locaţiune, uzufruct, leasing operaţional sau financiar mijlocul de transport importat până la expirarea termenului de 5 ani de la data beneficierii de scutirea respectivă; c)-Să înmatriculeze mijlocul de transport în termenul stabilit de legislaţie; d)-Să renunţe la compensaţiile pentru transport în schimbul acestei facilităţi fiscale si vamale; e)Să informeze Serviciul Vamal în cazul survenirii situaţiilor menţionate la lit. b) şi e) şi să achite drepturile de import, precum amenzile şi penalităţile datorate.

Chiar apelantul, în cererea de apel depusă, recunoaşte că mijlocul de transport vămuit cu scutirea de la achitarea drepturilor de import a fost transmis altor persoane, acestea neavînd certificat de abilitare cu atribuţii de însoţire/îngrijire, iar acestea s-au aflat la volanul mijlocului de transport la rugămintea sa, iar acest fapt reprezintă o încălcare a legislaţiei vamale, fapt pentru care a şi fost tras la răspundere prin emiterea actelor administrative în privinţa sa.

Urmare celor expuse mai sus, consideră că vinovăţia lui Burlaca Serghei privind darea în folosinţă a mijlocului de transport vămuit cu scutirea de la achitarea drepturilor de import a fost stabilită pe deplin. Totodată, menţionează că nu există motive de a accepta cererea de apel depusă de către Burlaca Serghei reprezentat de avocat Botnari Vitalia, împotriva hotărârii judecătorești din 22.07.2024, iar cererea de apel urmează a fi respinsă ca nefondată.

Poziția părților expusă în ședința de judecată:

Reprezentantul apelantului Burlaca Serghei avocatul Botnari Vitalia a solicitat admiterea cererii de apel din motivele invocate în acesta, casarea hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul central) din 22.07.2024, cu emiterea unei noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Reprezentantul intimatului Serviciul Vamal, Biroul Vamal Nord, Tișchevici Roman a solicitat respingerea cererii de apel, cu menținerea hotărârii contestate.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil reține următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

În conformitate cu prevederile art. 195 Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Potrivit art. 240 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul.

În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că Burlaca Serghei este persoană cu dizabilități ale aparatului locomotor fapt confirmat prin certificatul de încadrare în grad de dizabilitate seria/nr.C141031506283, trimiterea extras din 29.04.2022 și prin recomandarea oferită de Serviciul Social echipa DS5 (f.d.21, 109 verso, 112 verso Vol. I).

Burlaca Serghei, în calitate de persoană cu dizabilități ale aparatului locomotor, la importul mijlocului de transport de model *****, anul fabricării 1999, capacitatea cilindrică 1896 cm3, vin code - *****, diesel, a beneficiat de un tratament tarifar favorabil codul scutirii 975 - Scutiri aplicate la importul mijloacelor de transport pentru transportarea persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor art.49 alin.(3) din Legea nr.60/2012, clasificate la poziţia tarifară 8703, cu capacitatea cilindrică a motorului de până la 2500 cm^3 inclusiv.

Caracteristicile autoturismului importat de reclamant, rezultă din cartela transportului, unde se indică datele mijlocului de transport de model *****, anul fabricării 1999, capacitatea cilindrică 1896 cm^3, vin code - *****, diesel, valoarea- 2 450,00 euro (f.d.104 verso, 113 Vol. I).

Totodată, potrivit certificatului nr.588 din 07.06.2021, Burlaca Serghei a renunțat la compensația pentru serviciile de transport în schimbul facilităților fiscale și vamale (f.d.108 verso Vol. I).

Burlaca Serghei a depus la organul vamal Declaraţia pe propria răspundere a beneficiarului conform anexei nr.2 a Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.474/2016 prin care a declarat că se obligă să nu comercializeze, transmită în arendă, locaţiune, uzufruct, leasing operaţional sau financiar mijlocul de transport importat până la expirarea termenului de 5 ani de la data beneficierii de scutirea respectivă (f.d.111 Vol. I).

În baza notei analitice, verificând informaţia din SI „Portalul SV” şi baza de date a Poliţiei de Frontieră a Republicii Moldova despre traversarea frontierei de stat s-a constatat că, la 11.12.2021, pe direcţia ieşire/intrare în ţară, autoturismul de model *****, anul fabricării 1999, capacitatea cilindrică 1896 cm^3, vin code - *****, diesel, a traversat frontiera de stat prin postul vamal 1030 - Criva (PVFI, rutier), la volanul căruia se afla *****, IDNP *****, apoi la 02.05.2022, pe direcţia ieşire din ţară şi la 04.05.2022, pe direcţia intrare în ţară, autoturismul menţionat a traversat frontiera de stat prin postul vamal 1020-Lipcani (PVFI, rutier), la volanul căruia se afla *****, IDNP *****, iar la

04.05.2022, pe direcţia ieşire/intrare în ţară, autoturismul sus menţionat a traversat frontiera de stat prin postul vamal 1020-Lipcani (PVFI, rutier), la volanul căruia se afla *****, IDNP ***** (f.d.102 verso-103 verso, 105 verso-106 Vol. I).

Prin nota de prezentare nr.44/01 din 11.05.2023 în concluzii se indică că, în rezultatul transmiterii în posesie/folosință a automobilului din litigiul dat la volanul căreia se afla *****și *****, reclamantul Burlaca Serghei a încălcat prevederile stabilite în art.28 lit. z) Legii nr.1380-XIII din 20.11.1997 cu privire la Tariful Vamal, art.124 alin.(14) pct.1) al Legii nr.1163 din 24.04.1997, Hotărîrea Guvernului nr.474 din 20.04.2016. Respectiv, în conformitate cu prevederile art.127^{5}, alin.(1), lit. c), art.127^{13}, art.181^{1}, art.2022-2033 alin.(2), lit. e), art.202^{7} Cod Vamal, urmează a fi calculate drepturi de import în sumă de 210 790,80 lei, incluziv PV 240 lei, acciz 210 55,80 lei (f.d.99 verso-102 Vol. I).

La fel, s-a propus finalizarea controlului prin întocmirea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale; aprobarea întocmirii deciziei de regularizare în conformitate cu Ordinul Serviciului Vamal nr.333 din 31.07.2014; remiterea informației către Decizia de regularizare Secției reglementări tarifare și netarifare din cadrul biroului vamal Nord de informare; despre rezultatul controlului de informat Secția Procedură Contravențională a Biroului Vamal Nord.

La 12.05.2023 a fost întocmit procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale cu nr.44/02 unde se menționează că obligația vamală stabilită urmează a fi achitată benevol în termen de 10 zile calendaristice din momentul recepționării deciziei de regularizare, în conformitate cu art.128 alin. (4) Cod Vamal, în caz contrar pentru neonorarea obligației respective, organul vamal va întreprinde măsuri de încasare silită, prevăzute de legislația în vigoare, recepționată de reclamant la 17.05.2023 (f.d.13-16, 97 Vol. I).

Nefiind de acord cu procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale cu nr.44/02 din 12.05.2023, reclamantul, la data de 26.05.2023, a depus la Serviciul Vamal al RM, Biroul Vamal Nord o cerere privind suspendarea și anularea acestuia, însă prin decizia de examinare a cererii prealabile nr.28/25-5074 din 06.06.2023 solicitarea lui Burlaca Serghei a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.17-18, 19-20 Vol. I).

Având în vedere neachitarea benevolă a obligației vamale în termenul acordat, Biroul Vamal Nord a întocmit în privința reclamantului Burlaca Serghei, Decizia de regularizare nr.120 din 06.06.2023 care a fost expediată și recepționată de ultimul la data de 15.06.2023, prin care au fost calculate obligaţii vamale spre a fi în încasate de la ***** în sumă totală de 259 252,45 lei dintre care 210 790,80 lei obligaţii vamale şi 48 461,65 lei penalităţi (f.d.47-48/70, 78 Vol. I).

La fel, instanța atestă că, motivele întocmirii Deciziei de regularizare a fost ordinul Serviciului Vamal nr.333-O din 31.07.2014 p.3 lit.c), procesul-verbal nr.44/02 din 12.05.2023, regularizarea obligației vamale pentru mărfurile anterior plasate în regim de import care fac obiectul scutirii de la plata drepturilor de import.

Nefiind de acord cu Decizia de regularizare nr.120 din 06.06.2023, la data de 16.06.2023 Burlaca Serghei a depus contestație către Serviciul Vamal cu solicitarea de a fi anulată decizia enunțată (f.d.16 Vol. II).

Conform art. 206 alin. (1) lit. a) Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

Prin răspunsul Serviciului Vamal, Biroul Vamal Nord cu nr.28/11-9393 din 14.07.2023, Burlaca Serghei a fost informat că, acţiunile organului vamal sunt legale şi întemeiate, reieșind din pct.28 și 29 a HG nr.474/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităţilor fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinaţie specială, răspunsul dat fiind recepționat de reclamant la 20.07.2023 (f.d.30-31 Vol. II).

În continuare instanța reține că, decizia de regularizare sus menţionată fiind deja executorie, la data de 09.10.2023 Serviciul Vamal, Biroul Vamal Nord a emis Decizia nr.152 privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal Burlaca Serghei potrivit căreia datoria la situația 09.10.2023 constituia 278 906,59 lei (f.d.11 Vol. III).

Așadar, recepționând Decizia nr. 152 privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, Burlaca Serghei a contestat-o prin cererea prealabilă din 23.10.2023, care, prin răspunsul Serviciului Vamal nr.28/11-15132 din 10.11.2023, a fost respinsă ca tardiv depusă (f.d.18-20, 34 Vol. III).

La 05 iulie 2023, Burlaca Serghei, a înaintat în instanţa de judecată (fiind concretizată pe parcurs), acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Serviciul Vamal al RM, Biroul Vamal Nord cu privire la anularea actului administrativ și anume: a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.44/02 din 12 mai 2023 emis de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM și a răspunsului nr.28/25-5074 din 06.06.2023 emis de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM; deciziei de regularizare nr.120 din 06.06.2023 emisă de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM și a răspunsului nr.28/11-9393 din 14.07.2023 emis de Serviciul Vamal RM; deciziei de declanșare a procedurii de executare silită a obligațiunilor vamale nr.152 din 09.10.2023 emisă de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM și răspunsului nr.28/11-15132 din 10.11.2023 emis de Serviciul Vamal RM, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Potrivit art.224 alin. (1) lit. a), lit. f) Codul administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale; f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a) –e).

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul central din 22.07.2024 s-a respins acțiunea la cererea de chemare în judecată înaintată de Burlaca Serghei către Serviciul Vamal RM, Biroul Vamal Nord cu privire la anularea actului administrativ și anume: a procesului-

verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.44/02 din 12 mai 2023 emis de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM și a răspunsului nr.28/25-5074 din 06.06.2023 emis de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM; deciziei de regularizare nr.120 din 06.06.2023 emisă de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM și a răspunsului nr.28/11-9393 din 14.07.2023 emis de Serviciul Vamal RM; deciziei de declanșare a procedurii de executare silită a obligațiunilor vamale nr.152 din 09.10.2023 emisă de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM și răspunsului nr.28/11-15132 din 10.11.2023 emis de Serviciul Vamal RM și încasarea cheltuielilor de judecată.

Exprimându-și dezacordul cu soluția primei instanțe, avocatul Botnari Vitalia, reprezentantul apelantului Burlaca Serghei, a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

Pentru a se expune asupra temeiniciei și legalității hotărârii contestate, Colegiul civil reține că potrivit art.195 Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Colegiul specializat scoate în evidență că în conformitate cu prevederile art.219 al. (1),(3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În conformitate cu art.130 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v.Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Astfel, art.20 Cod administrativ prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele

de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art.189 alin.(1),(2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci cînd autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Potrivit art.39 alin.(1),(2) Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de apel notează că problema de drept în prezenta acțiune constituie legalitatea actelor administrative cu caracter individual întocmite de autoritatea publică Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal.

Prin prisma art.225 Cod administrativ, verificarea de către instanța de judecată exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar – se constată faptul acțiunii/ inacțiunii autorității publice; b) a luat în considerare toate faptele relevante – circumstanță care se referă la verificarea legalității în fond al activității autorității administrative; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar, și d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege – circumstanțe care se referă la respectarea condițiilor de ordin procedural și a regulilor în materia competenței stabilite de lege.

Suplimentar, la capitolul verificării legalității exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar, urmează a fi verificat faptul respectării prevederilor art.137 Cod administrativ, care stabilește că, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze: 1) cu bună-credință, 2) în limitele legal stabilite și 3) cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Reieșind din obiectul acțiunii Colegiul civil remarcă faptul că prezentei spețe îi sunt aplicabile inclusiv și prevederile Codului vamal în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat.

Astfel, în conformitate cu prevederile art.127/5, alin.(1), lit. b), alin.(2) Cod vamal (aici și în continuare Legea nr. 1149-XIV din 20.07.2000), obligația vamală apare în cazul neîndeplinirii uneia dintre condițiile stabilite prin destinația vamală sub care au fost plasate mărfurile. În cazurile specificate la alin.(1), obligația vamală apare la data producerii situațiilor respective.

Articolul 181^1 Cod vamal (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), (1) controlul ulterior se bazează pe administrarea riscurilor, este efectuat imperativ în scopuri vamale în vederea asigurării aplicării corecte a legislaţiei şi confirmării sau infirmării conformării declarantului la aceasta. (2) Controlul ulterior este efectuat de organele vamale, conform procedurii stabilite de Guvern, prin auditul postvămuire sau reverificarea declaraţiei vamale, pe o perioadă ce nu depăşeşte termenul de prescripţie stabilit la art.127 alin.(10). (3) Procedura de efectuare a analizei riscurilor, a planificării şi realizării controlului ulterior constă dintr-un ansamblu de metode şi operaţiuni de

organizare şi desfăşurare a controlului, prevăzute de prezentul cod şi de alte acte normative. Controlul ulterior se realizează prin anumite forme (control general, control parţial, control repetat), proceduri (control planificat, control inopinat, control prin contrapunere) şi metode (control total, control selectiv, control electronic). (4) În termenul prevăzut la alin.(2), organul vamal verifică orice document, registru şi evidenţă referitoare la mărfurile provenite din comerţul internaţional sau la alte operaţiuni comerciale anterioare sau ulterioare aferente acestor mărfuri. Controlul poate fi efectuat la sediul declarantului, al oricărei alte persoane interesate, direct sau indirect, din punct de vedere profesional în operaţiunile menţionate sau la sediul oricărei alte persoane care se află în posesia acestor documente, date sau mărfuri ori deţine informaţii în legătură cu acestea. De asemenea poate fi efectuat controlul fizic sau prelevarea de eşantioane ale mărfurilor dacă acestea mai pot fi identificate. (7) Dacă după controlul ulterior rezultă că dispoziţiile ce reglementează destinaţia vamală respectivă au fost aplicate eronat, organul vamal ia măsuri pentru regularizarea situaţiei, indiferent de nivelul şi forma de control vamal aplicate anterior.

Conform articolul 202^2 Cod vamal (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), (1) reverificarea declaraţiei vamale se efectuează la oficiul organului vamal, este una dintre formele controlului ulterior şi constă în verificarea, după acordarea liberului de vamă, a corectitudinii şi caracterului complet al informaţiilor furnizate într-o declaraţie vamală, precum şi a existenţei şi conformităţii documentelor justificative anexate la aceasta, necesare plasării mărfurilor într-o destinaţie vamală, a altor documente aferente operaţiunilor verificate de care dispune organul vamal, alt organ cu atribuţii de administrare fiscală sau alte instituţii şi persoane. (2) Reverificarea declaraţiei vamale se efectuează de către organele vamale conform procedurii stabilite de Guvern. (3) În procesul efectuării reverificării declaraţiei vamale, organele vamale pot utiliza informaţii şi date inclusiv din bazele de date automatizate şi programele informaţionale de administrare a riscurilor. (4) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(5), controlul ulterior prin reverificare a declaraţiei vamale se efectuează fără întocmirea procesului-verbal de reverificare. (5) În cazul depistării unor erori şi/sau divergenţe între informaţiile din declaraţiile vamale şi cele din documentele verificate, ce conduc la apariţia, modificarea şi/sau anularea obligaţiei vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal prin întocmirea procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale.

Conform art.202^9 alin.(4)-(5) Cod Vamal (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), (4) procesul-verbal de reverificare a declaraţiei vamale reprezintă un document de forma stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de colaboratorul vamal al organului care a exercitat reverificarea declaraţiei vamale, în care se consemnează rezultatele controlului. În procesul-verbal de reverificare a declaraţiei vamale se vor descrie obiectiv, clar şi exact încălcările legislaţiei şi măsurile de politică economică cu referire la informaţiile, datele, documentele probatorii, fiind indicate actele normative încălcate. (5) În baza actului de audit postvămuire/procesului-verbal de reverificare a

declaraţiei vamale, organele vamale întreprind măsuri de calculare şi încasare a obligaţiilor vamale constatate, conform procedurii stabilite de legislaţie.

Potrivit prevederilor art.49 alin.(2)-(3) din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi, (2) compensaţia pentru serviciile de transport se acordă persoanelor cu dizabilităţi locomotorii, persoanelor cu dizabilităţi severe şi accentuate, copiilor cu dizabilităţi, precum şi persoanelor care însoţesc persoane cu dizabilităţi severe sau copii cu dizabilităţi, cel puţin o dată în trimestru, la locul de reşedinţă, din bugetul de stat, prin transferuri cu destinaţie specială către bugetele unităţilor administrativ-teritoriale de nivelul al doilea. (3) Persoanele cu dizabilităţi ale aparatului locomotor pot alege, la cerere, în schimbul compensaţiei prevăzute la alin.(2), dreptul de a importa, o dată la 5 ani, cu scutire de drepturi de import, un mijloc de transport destinat transportării lor, clasificat la poziţia tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de până la 2500 cm3 inclusiv), indiferent de termenul de exploatare, conform prevederilor Codului vamal, ale Codului fiscal şi ale Legii nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal. Se permite conducerea mijloacelor de transport introduse în condiţiile menţionate la art.124 alin.(14) lit.a) din Codul fiscal, art.28 lit.z) prima liniuţă din Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal şi art.20 alin.(41) lit.a) din Codul vamal doar de către persoanele cu dizabilităţi ale aparatului locomotor sau de către persoanele abilitate cu atribuţii de însoţire/îngrijire a acestora, în condiţiile stabilite de Guvern. Conducerea mijloacelor de transport destinate transportării persoanelor cu dizabilităţi de către alte persoane decît cele menţionate mai sus şi fără respectarea condiţiilor stabilite de Guvern, pe perioada aflării acestora în posesia şi folosinţa persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor, se sancţionează conform legislaţiei în vigoare.

În temeiul prevederilor pct.11 al Notei la Anexa nr.2 la Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), beneficiarii şi persoanele terţe nu pot comercializa, transmite în arendă, locaţiune, uzufruct, leasing operaţional sau financiar mijloacele de transport menţionate. În cazul în care aceste prevederi nu se respectă, sumele TVA, accizele, taxa vamală şi taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se calculează şi se achită de către beneficiar sau de către persoana terţă, în funcţie de cine a plasat aceste mijloace de transport sub regimul vamal de import, de valoarea în vamă a mijloacelor de transport şi/sau de capacitatea cilindrică a motorului la data importului, iar în cazul mijloacelor de transport prohibite, se aplică cota accizului stabilită pentru vîrsta maximă admisibilă. Prin derogare de la aceste prevederi, după expirarea termenului de 5 ani de la data beneficierii de scutirea respectivă, beneficiarilor din rîndul persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor li se permite comercializarea mijloacelor de transport.

Conform pct.17-18 din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităţilor fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinaţie specială aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.474 din 20.04.2016, pentru a beneficia de facilităţi fiscale şi vamale, persoana cu dizabilităţi locomotorii sau reprezentantul acesteia prezintă la organul vamal: a) paşaportul tehnic în original şi copia de pe acesta; b) actul de donaţie în original şi copia de pe acesta, care conţine informaţii privind donatorul, beneficiarul,

valoarea mijlocului de transport şi scopul – pentru utilizarea mijlocului de transport de către persoanele cu dizabilităţi ale aparatului locomotor sau pentru transportarea persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor, în cazul în care mijlocul de transport este acordat cu titlu gratuit (donaţie); c) actul de identitate al beneficiarului în original şi copia de pe acesta; c1) certificatul de reutilare eliberat de staţiile/centrele tehnice autorizate în acest domeniu, care nu se află în Republica Moldova (tradus în limba română); d) contractul de vînzare-cumpărare sau invoice-ul sau alt document comercial; e) certificatul privind solicitarea beneficiarului de a renunţa la compensaţii în schimbul facilităţilor fiscale şi vamale, eliberat de structura teritorială de asistenţă socială de la locul de trai; f) declaraţia pe propria răspundere, conform anexei nr.2 la prezentul Regulament; g) procura în original şi copia de pe actul de identitate al reprezentantului – în cazul în care tranzacţia se efectuează prin intermediul reprezentantului. În cazul neprezentării documentelor specificate la pct.17 din prezentul Regulament, la momentul depunerii declaraţiei vamale de import al mijlocului de transport, persoana cu dizabilităţi locomotorii sau reprezentantul său achită drepturile de import în modul stabilit de legislaţia în vigoare, iar restituirea ulterioară a sumelor de drepturi de import încasate de către organul vamal nu se efectuează.

În aceeași ordine de idei urmează a fi reținute prevederile HG nr. 474 din 20.04.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială, și anume pct. 28, 29, potrivit cărora, se permite conducerea mijloacelor de transport introduse în condiţiile menţionate la art.124 alin.(14) pct.1) din Codul fiscal nr.1163/1997, art.28 lit. z) pct.1 din Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal şi pct.11 subpct.1) din nota la anexa nr.2 la aceeaşi lege, art.20 alin.(41) pct.1) din Codul vamal al Republicii Moldova nr.1149/2000, doar de către persoanele cu dizabilităţi ale aparatului locomotor sau de către persoanele abilitate cu atribuţii de însoţire/îngrijire a acestora, împuternicite cu acest drept în baza certificatului eliberat de către structura teritorială de asistenţă socială, conform anexei nr.4 la prezentul Regulament.

Conducerea mijloacelor de transport destinate transportării persoanelor cu dizabilităţi de către alte persoane decît cele menţionate la pct.28 pe perioada aflării acestora în posesia şi folosinţa persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor se sancţionează şi se aplică măsuri de înlăturare de la conducerea vehiculului, conform legislaţiei.

Prin urmare, reieșind din normele menționate se constată că legislația în vigoare a prevăzut expres cine poate fi la volanul mijlocului de transport vămuit cu scutirea de la drepturile de import: *persoana cu dizabilitate a aparatului locomotor sau persoana abilitată cu atribuții de însoțire/îngrijire a persoanei cu dizabilități*.

Însăși apelantul Burlacu Serghei recunoaște în apel că mijlocul de transport vămuit cu scutirea de la achitarea drepturilor de import a fost transmis altor persoane, acestea neavând certificat de abilitare cu atribuții de însoțire/îngrijire, iar acestea s-au aflat la volanul mijlocului de transport la rugămintea sa, iar acest fapt reprezintă o încălcare a

legislației vamale, fapt pentru care a și fost tras la răspundere prin emiterea actelor administrative în privința sa.

Cu referire la argumentul apelantului precum că nici într-o lege nu indică obligativitatea conducerii mijlocului de transport exclusiv de proprietarul automobilului importat și înregistrat cu destinație specială, și anume transportarea persoanelor cu dizabilități, sau de către însoțitorul indicat într-un certificat eliberat de organul teritorial de asistență socială, urmează a fi reținute prevederile pct.28-29 din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităţilor fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinaţie specială aprobat prin HG nr.474/2016, care prevede că, se permite conducerea mijloacelor de transport introduse în condiţiile menţionate la art.124 alin.(14) pct.1) din Codul fiscal nr.1163/1997, art.28 lit. z) pct.1 din Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal şi pct.11 subpct.1) din nota la anexa nr.2 la aceeaşi lege, art.20 alin.(41) pct.1) din Codul vamal al Republicii Moldova nr.1149/2000, doar de către persoanele cu dizabilităţi ale aparatului locomotor sau de către persoanele abilitate cu atribuţii de însoţire/îngrijire a acestora, împuternicite cu acest drept în baza certificatului eliberat de către structura teritorială de asistenţă socială, conform anexei nr.4 la prezentul Regulament. Conducerea mijloacelor de transport destinate transportării persoanelor cu dizabilităţi de către alte persoane decît cele menționate la pct.28 pe perioada aflării acestora în posesia şi folosinţa persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor se sancționează și se aplică măsuri de înlăturare de la conducerea vehiculului, conform legislației.

Conform art.124 alin.(14) pct.1) Cod fiscal, se scutesc de accize mijloacele de transport, indiferent de termenul lor de exploatare: importate şi livrate pentru transportarea persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor art.49 alin.(3) din Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi (reutilate în mod corespunzător), clasificate la poziţia tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de pînă la 2500 cm^3 inclusiv).

Pot beneficia de facilitatea fiscală respectivă atît beneficiarii, cu condiţia utilizării mijloacelor de transport menţionate exclusiv în conformitate cu destinaţia lor finală, cît şi persoanele terţe care au importat aceste mijloace de transport către beneficiari. Beneficiarii şi persoanele terțe nu pot comercializa, dona, transmite prin moştenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosință, transmite în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijloacele de transport menționate. În cazul în care aceste prevederi nu se respectă, sumele TVA, accizele, taxa vamală şi taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se calculează şi se achită de către beneficiar sau de către persoana terță, în funcție de cine a plasat aceste mijloace de transport sub regimul vamal de import, de valoarea în vamă a mijloacelor de transport şi/sau de capacitatea cilindrică a motorului la data importului. Modul de introducere, plasare sub regim vamal de import a mijloacelor de transport menționate şi de beneficiere de facilitatea fiscală respectivă se stabileşte de către Guvern.

Conform art. 20 alin. (4^1) pct.(1) Cod Vamal (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), se permite introducerea şi plasarea sub regim vamal de import a

mijloacelor de transport, indiferent de termenul lor de exploatare: 1) importate pentru transportarea persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor art.49 alin.(3) din Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi, clasificate la poziţia tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de pînă la 2500 cm^3 inclusiv).

În conformitate cu art.28 lit. z) pct.1) din Legea cu privire la tariful vamal (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), sânt scutite de taxa vamală mijloacele de transport, indiferent de termenul lor de exploatare importate şi livrate pentru transportarea persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor art.49 alin.(3) din Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi, clasificate la poziţia tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de pînă la 2500 cm^3 inclusiv).

În conformitate cu prevederile art.127/5, alin.(1), lit. b), alin.(2) Cod vamal, obligația vamală apare în cazul neîndeplinirii uneia dintre condițiile stabilite prin destinația vamală sub care au fost plasate mărfurile. În cazurile specificate la alin.(1), obligația vamală apare la data producerii situațiilor respective.

Astfel normele legale enunțate supra pun sub interdicție realizarea următoarelor acțiuni în raport cu mijlocul de transport importat - comercializarea, donarea, transmiterea prin moștenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosință, transmiterea în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar.

În sensul dat, instanța reține prevederile art.202^3 alin.(2), lit.e) Cod vamal (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), ce stipulează că, În cazul exercitării controlului ulterior, organul vamal are următoarele drepturi: să calculeze şi să încaseze la bugetul public naţional, în conformitate cu legislaţia în vigoare, obligaţiile vamale constatate.

Potrivit art.126 alin.(6) Cod Vamal (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), neplata în termen legal a obligaţiei vamale atrage, în mod suplimentar, suspendarea dreptului de plasare a mărfurilor şi/sau mijloacelor de transport în destinaţii vamale de către plătitorul vamal respectiv pînă la stingerea obligaţiei vamale, în condiţiile stabilite prin reglementările vamale. În caz de litigiu, contestarea obligaţiei vamale suplimentare ori atacarea în instanţa judecătorească a deciziei organului vamal nu suspendă încasarea obligaţiei vamale şi aplicarea de măsuri suplimentare potrivit prevederilor prezentului cod, cu excepţia cazului în care reglementările unor legi speciale prevăd în mod expres acest lucru.

În conformitate cu prevederile art.127^5, alin.(1), lit. b), alin.(2) Cod vamal (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), obligaţia vamală apare în cazul neîndeplinirii uneia dintre condiţiile stabilite prin destinaţia vamală sub care au fost plasate mărfurile. În cazurile specificate la alin.(1), obligaţia vamală apare la data producerii situaţiilor respective.

Potrivit art.127^{13} alin.(1) Cod vamal (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), Decizia de regularizare reprezintă un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, care serveşte drept dovadă a apariţiei şi/sau anulării

obligaţiei vamale, a restituirii drepturilor de import sau de export plătite ori percepute în plus şi a măsurilor de politică economică şi care este executoriu din momentul aducerii acesteia la cunoştinţă plătitorului vamal.

Conform art.129 alin.(2), (6) Cod Vamal, (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), pentru fiecare zi de întîrziere a plăţii drepturilor de import şi de export se încasează o penalitate în mărimea stabilită de Codul fiscal, cu excepţiile prevăzute de lege. Neplata în termen legal a obligaţiei vamale atrage, în mod suplimentar, suspendarea dreptului de plasare a mărfurilor şi/sau mijloacelor de transport în destinaţii vamale de către plătitorul vamal respectiv pînă la stingerea obligaţiei vamale, în condiţiile stabilite prin reglementările vamale. În caz de litigiu, contestarea obligaţiei vamale suplimentare ori atacarea în instanţa judecătorească a deciziei organului vamal nu suspendă încasarea obligaţiei vamale şi aplicarea de măsuri suplimentare potrivit prevederilor prezentului cod, cu excepţia cazului în care reglementările unor legi speciale prevăd în mod expres acest lucru, organul vamal inițiat procedura de executare silită a obligației vamale.

Prin urmare, reieșind din inacțiunile reclamantei de plată a obligațiilor vamale, în temeiul pct.7 a Ordinului Serviciului Vamal nr.333-o din 31.07.2014 (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), cu privire la formularul și modul de completare și utilizare a deciziei de regularizare ce stipulează că, Plătitorul vamal este în drept să achite benevol obligaţia vamală constatată în termen de 10 zile calendaristice calculate din ziua aducerii la cunoştinţă a deciziei de regularizare. În cadrul termenului dat, organul vamal nu întreprinde măsurile de încasare silită prevăzute de lege, au fost calculate obligațiile vamale în privința reclamantului Burlaca Serghei în mărime de 259 252,45 lei, reflectate în Decizia de regularizare nr.120 din 06.06.2023 și dispuse spre executare silită prin Decizia privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale nr.152 din 09.10.2023.

Or, conform, art.130[1] alin.(1) Cod vamal, executarea silită a obligaţiei vamale se declanşează dacă sînt îndeplinite cumulativ următoarele condiţii: a) existenţa obligaţiei vamale ajunsă la scadenţă, în baza unui act cu valoare executorie, inclusiv al instanţei de judecată; b) neexpirarea termenelor de prescripţie stabilite în prezentul cod; c) plătitorului vamal nu i-a fost intentată o procedură de insolvabilitate prin care să i se aplice suspendarea executării datoriilor debitoare, conform legislaţiei.

În contextul celor expuse, se va reține că, decizia de declanșare a procedurii de executare silită reprezintă un act procedural, a cărui scop este de a pune în executare actul administrativ de bază- Decizia de regularizare nr.120 din 06.06.2023.

În susținerea poziției sale, reclamantul/apelantul a prezentat trimiterea-extras în care este indicat diagnosticul complet al acestuia, la fel, a anexat rețete privind indicarea unor medicamente, care invocă că urmau a fost procurate de peste hotare, și anume în acest scop *****și *****au traversat frontiera de stat cu mijlocul său de transport, adică ultimii s-au deplasat cu mijlocul de transport exclusiv la rugămintea și în interesul său (f.d.21-23 Vol.I).

Instanța de fond corect a apreciat aceste probe și argumentele invocate ca declarative, astfel cum în privința lui *****și *****nu au fost eliberate certificate privind

abilitarea acestora cu atribuţii de însoţire/îngrijire a persoanei cu dizabilităţi locomotorii de către structura teritorială de asistenţă socială, respectiv, în lipsa unui asemenea act, cu mijlocul de transport *****, anul fabricării 1999, au fost înregistrate traversări a frontierei de stat, atât pe direcția de intrare cât și pe direcția de ieșire- la data de 11.12.2021, 02.05.2022, 04.05.2022 de *****și *****, ceea ce încalcă pct.28-29 din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităţilor fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinaţie specială aprobat prin HG nr.474/2016, care prevede că, se permite conducerea mijloacelor de transport introduse în condiţiile menţionate la art.124 alin.(14) pct.1) din Codul fiscal nr.1163/1997, art.28 lit. z) pct.1 din Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal şi pct.11 subpct.1) din nota la anexa nr.2 la aceeaşi lege, art.20 alin.(41) pct.1) din Codul vamal al Republicii Moldova nr.1149/2000, doar de către persoanele cu dizabilităţi ale aparatului locomotor sau de către persoanele abilitate cu atribuţii de însoţire/îngrijire a acestora, împuternicite cu acest drept în baza certificatului eliberat de către structura teritorială de asistenţă socială, conform anexei nr.4 la prezentul Regulament. Conducerea mijloacelor de transport destinate transportării persoanelor cu dizabilităţi de către alte persoane decît cele menționate la pct.28 pe perioada aflării acestora în posesia şi folosinţa persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor se sancționează și se aplică măsuri de înlăturare de la conducerea vehiculului, conform legislaţiei.

Aceasta este o condiţie indispensabilă prevăzută de lege pentru beneficierea facilităţilor fiscale şi vamale de către persoanele cu dizabilităţi locomotorii, fapt ce reiese şi din declaraţia pe propria răspundere a beneficiarului, persoană cu dizabilităţi locomotorii (Anexa nr.2 la HG nr.474/2016), pe care a semnat-o beneficiarul Burlaca Serghei înainte de vămuirea mijlocului de transport cu beneficiere de facilităţi fiscale şi vamale.

Or, după cum s-a constatat potrivit declaraţiei pe proprie răspundere semnată de beneficiarul Burlaca Serghei, în vederea beneficierii de scutiri la importul mijlocului de transport de model *****, acesta s-a obligat: să utilizeze mijlocul de transport nemijlocit conform destinaţiei finale, să nu comercializeze, transmită în arendă, locaţiune, uzufruct, leasing operaţional sau financiar mijlocul de transport importat până la expirarea termenului de 5 ani de la data beneficierii de scutirea respectivă, să înmatriculeze mijlocul de transport în termenul stabilit de legislaţie, să renunţe la compensaţiile pentru transport în schimbul acestei facilităţi fiscale şi vamale.

Prin urmare, normele legale enunțate supra pun sub interdicție realizarea următoarelor acțiuni în raport cu mijlocul de transport importat - comercializarea, donarea, transmiterea prin moştenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosinţă, transmiterea în arendă, locaţiune, uzufruct, leasing operaţional sau financiar.

La caz, s-a mai constatat că, mijlocul de transport de model ***** care a beneficiat de facilităţi fiscale şi vamale, a fost transmis în folosinţă temporară către *****și *****, acțiune care materializează interdicția de transmiterea prin orice altă formă de dare în folosinţă.

Coroborând normele legale enunțate la cazul din speță, instanța statuează că, urmare a utilizării de către *****și *****a mijlocului de transport importat cu scutire de plata drepturilor de import de către Burlaca Serghei, până la acordarea împuternicirilor cu acest drept, s-a încălcat principiul acordării facilității fiscale și vamale prin nerespectarea destinației finale a mijlocului de transport, fiind încălcate și prevederile art.28 lit. z) și pct.11 subpct.1) din nota la anexa nr.2 din Legea nr.1380/1997 precum și prevederile art.124 alin.(14) pct.1 Cod Fiscal nr.1163/1997 și Hotărârii Guvernului nr.474/2016. Prin urmare, a fost întocmită Decizia de regularizare nr.120 din 06.06.2023, prin care s-au încasat obligațiile vamale în sumă de 259 252,45 lei, obligație care fiind supusă executării prin Decizia nr. 152 din 09.10.2023, împreună cu penalitățile accizul și TPV constituie la data de 09.10.2023 suma totală de 278 906,59 lei.

Reieșind din cele invocate prima instanță corect a respins pretenția reclamantului privind anularea actului administrativ individual defavorabil decizia de regularizare nr.120 din 06.06.2023 emis de Biroul Vamal Nord.

Referitor la cerințele privind anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.44/02 din 12 mai 2023 emis de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM și a răspunsului nr.28/25-5074 din 06.06.2023 emis de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM; a răspunsului nr.28/11-9393 din 14.07.2023 emis de Serviciul Vamal RM; deciziei de declanșare a procedurii de executare silită a obligațiunilor vamale nr.152 din 09.10.2023 emisă de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM și răspunsului nr.28/11-15132 din 10.11.2023 emis de Serviciul Vamal RM, s-a constatat că acestea reprezintă operațiuni administrative realizate de către autoritatea publică pârâtă la caz, în cadrul procedurii administrative nemijlocite inițiate la cererea reclamantului sau în cadrul procedurii prealabile, care pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual.

În acest sens, drept urmare a respingerii argumentelor reclamantului privind ilegalitatea și netemeinicia actului administrativ contestat, constatând lipsa caracterului arbitrar al activității administrative a autorității publice la pregătirea și emiterea actelor administrative contestate, instanța de fond corect a respins inclusiv pretențiile privind anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.44/02 din 12 mai 2023 emis de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM și a răspunsului nr.28/25-5074 din 06.06.2023 emis de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM; a răspunsului nr.28/11-9393 din 14.07.2023 emis de Serviciul Vamal RM; deciziei de declanșare a procedurii de executare silită a obligațiunilor vamale nr.152 din 09.10.2023 emisă de Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal RM și răspunsului nr.28/11-15132 din 10.11.2023 emis de Serviciul Vamal RM, corespunzător, instanța va respinge ca pretenție subsecvență și solicitarea privind încasarea cheltuielilor de judecată.

Instanța de judecată menționează la caz și prevederile art.118 Cod administrativ, alin.(1)-motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi

punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii. Alin.(2) preved că motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc. Conform alin.(3) motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.

Analizând actul administrativ și operațiunile administrative contestate, instanța de judecată denotă legalitatea și temeinicia acestora, or, autoritatea publică, la întocmirea și emiterea actelor administrative contestate la caz, a realizat obligația de motivare a actelor administrative atât a) în drept – indicând temeiul legal pentru emiterea actelor administrative contestate și anume, Codul Vamal, Cod fiscal, Hotărârea Guvernului nr.1000 din 07.12.2018, cât și b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar fiind individualizate totalitatea motivelor de fapt care au dus la emiterea deciziei de regularizare – necesitatea de regularizare a obligației vamale pentru mărfurile anterior plasate în regim de import care fac obiectul scutirilor de la plata obiectelor de import, rezultatele controlului vamal consemnate în procesul verbal de control, necesitatea executării silite a obligațiilor vamale; și c) conține o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului.

Organul vamal, în exercitarea la caz a dreptului discreționar atribuit de lege – Cod vamal, a acționat cu bună-credință în limitele legale stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul în limita împuternicirilor și în baza procedurii stabilite expres de Codul Vamal, Codul fiscal, Legea privind tariful vamal, Ordinul Serviciului Vamal nr.333-O din 31.07.2014 Cu privire la completarea și utilizarea deciziei de regularizare.

Urmare a constatărilor detaliate supra, vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți concluzionează că argumentele apelului nu constituie temei de admitere a acestuia și din acest considerent apelul declarat de avocatul Botnari Vitalia reprezentantul apelantului Burlaca Serghei se va respinge.

Conducându-se de prevederile art.240 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, Colegiul civil și de contencios administrativ,-

d e c i d e:

Respinge apelul declarat de Burlaca Serghei în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Burlaca Serghei vs Serviciul Vamal RM, Biroul vamal Nord cu privire la anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea deciziei motivate prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, judecător Adriana Garbuz

Judecători Iulia Grosu Svetlana Șleahtițki